

บทที่ ๕

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้แบบการเขียนของนักเขียนบทหรือกรอกร่วมสมัย ในการเรียนการสอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ จำนวน ๔๐ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๑. แบบสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเรียน ๒ ชุด
ชุดที่ ๑ เป็นแบบสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทหรือกรอกร่วมสมัย เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ ๔ ตัวเลือก จำนวน ๓๐ ข้อ แบบสอบนี้มีความแม่นยำเชิงเนื้อหา (Content Reliability) และมีความเชื่อถือได้ (Reliability) เท่ากับ .๓๖
ชุดที่ ๒ เป็นแบบสอบวัดความสามารถการใช้ภาษาในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ มีค่าความเชื่อถือได้ของการตรวจเท่ากับ .๔๕
๒. แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ที่ใช้ในการเรียนการสอน ประกอบด้วย เนื้อหา ตัวอย่างบทหรือกรอกร่วมสมัยประเภทต่าง ๆ กิจกรรม และงานฝึกทักษะ

แบบฝึกทักษะการเขียนนี้ แบ่งเนื้อหาเป็น ๔ หน่วย ดังนี้

๑. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับหน่วยกรอง
๒. การเตรียมคำและเลือกใช้ถ้อยคำในหน่วยกรอง
๓. การศึกษาแนวความคิดและการเชื่อมโยงความคิด
๔. การเขียนหน่วยกรอง

วิธีดำเนินการวิจัย

๑. สร้างแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้หน่วยกรองร่วมสมัยเป็นแบบฉบับ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่วางไว้

๒. สร้างคู่มือประกอบการใช้แบบฝึก ซึ่งในคู่มือจะให้รายละเอียดเกี่ยวกับทฤษฎีและจุดมุ่งหมายการเขียนเชิงสร้างสรรค์ แผนการสอนและแบบฝึกแต่ละหน่วย จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม เนื้อหา ตลอดจนกิจกรรมเสริม และงานที่จะให้เด็กทำ

๓. สร้างแบบสอบถามและหลังเรียน ๒ ชุด

ชุดที่ ๑ เป็นแบบสอบถาม วัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหน่วยกรอง

ชุดที่ ๒ เป็นแบบสอบถาม วัดความสามารถการใช้ภาษาในการเขียนเชิงสร้างสรรค์

นำแบบสอบถามทั้ง ๒ ชุด ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ รวม ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ จำนวนนักเรียน ๑๐๖ คน ครั้งที่ ๒ จำนวนนักเรียน ๔๕ คน แล้ววิเคราะห์หาค่าความยาก (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยใช้เทคนิค ๒๗ % และเปิดตารางวิเคราะห์หลักสูตรของ จุง เท ฟาน (Chung Teh Fan) จากนั้นหาสัมประสิทธิ์แห่งความเชื่อถือได้ (r_{tt}) โดยใช้สูตรของคูคเคอร์ ริชาร์ดสัน ๒๑ (Kuder Richardson 21)

สำหรับแบบสอบถาม ใช้ผู้ตรวจ ๒ คน โดยตั้งเกณฑ์ในการตรวจ

ดังนี้

๑. ความคิด	๑๕	คะแนน
๒. การเรียบเรียงเนื้อหา	๑๐	คะแนน
๓. ลีลาการเขียน	๑๐	คะแนน
๔. กลไกในการเขียน	๕	คะแนน
๕. การเลือกใช้คำ	๑๐	คะแนน

แล้วหาสัมประสิทธิ์แห่งความเชื่อถือได้ r_{xy} ของแบบสอบ โดยใช้สูตรหาค่าสหสัมพันธ์ของ เปียร์สัน (Pearson's Product Moment Coefficient of Correlation)

๔. นำแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่สร้างขึ้นไปให้ครูควบคุมดูแลทางการสอนร้อยกรอง ๔ ท่าน ช่วยพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแบบฝึกต่อไป

๕. นำแบบสอบและแบบฝึกทักษะฯ ไปทดลองสอนกับตัวอย่างประชากร ๒ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ ทดลองกับนักเรียนจำนวน ๒๓ คน เพื่อจับเวลาและปรับปรุงเนื้อหาให้ดีขึ้น

ครั้งที่ ๒ ทดลองกับนักเรียนจำนวน ๔๐ คน

๖. ตรวจสอบการทำแบบสอบ และการทำแบบฝึกทักษะ

๗. วิเคราะห์ผลคะแนนการสอบ และคะแนนการทำแบบฝึกทักษะ

๘. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะฯ โดยใช้เกณฑ์มาตรฐาน ๘๐/๘๐ โดย

๑. นำแบบฝึกทักษะที่นักเรียนแต่ละคนทำมาตรวจให้คะแนนคำตอบที่ถูกต้องเสร็จแล้วรวมคำตอบที่ถูกต้องทั้ง ๔๐ คน หากค่าเฉลี่ยเป็นร้อยละ ถ้าสูงกว่า ๘๐ ตัวแรก แสดงว่าแบบฝึกทักษะนั้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

๒. นำแบบสอบหลังเรียนแบบฝึกทักษะ มาตรวจให้คะแนนข้อที่ถูก แล้วรวมคะแนนของนักเรียนทั้ง ๔๐ คน หากค่าเฉลี่ยเป็นร้อยละ ถ้าสูงกว่า ๔๐ ตัวหลัง แสดงว่าแบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นนั้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

๓. หากความก้าวหน้าในการเรียน จากคะแนนสอบก่อนและหลังเรียน โดยทดสอบความมีนัยสำคัญ เพื่อจะได้อธิบายว่า เมื่อนักเรียนเรียนจากแบบฝึกทักษะนี้จบแล้ว นักเรียนมีพัฒนาการด้านความรู้มากขึ้นเท่าไร

สรุปผลการวิจัย

ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่สร้างขึ้นนี้ เท่ากับ ๘๓.๒๓/๘๑.๐๓ หมายความว่า นักเรียนเรียนจากแบบฝึกทักษะแล้ว สามารถตอบคำถามในแบบฝึกทักษะได้ถูกต้องโดยเฉลี่ยร้อยละ ๘๓.๒๓ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ๕๐ ตัวแรก และเมื่อนักเรียนทำแบบสอบหลังเรียนแล้วได้คะแนนโดยเฉลี่ยร้อยละ ๘๑.๐๓ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ๕๐ ตัวหลัง แสดงว่า แบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นนี้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้

ความก้าวหน้าของผลการเรียน ปรากฏว่า นักเรียนมีพัฒนาการสูงขึ้นโดยเฉลี่ยร้อยละ ๘.๖๖ และเมื่อนำคะแนนเฉลี่ยของการทำแบบสอบมาเปรียบเทียบกัน ปรากฏว่า คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนได้ ๕๓.๘ คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนได้ ๖๔.๘๕ ผลการสอบก่อนและหลังเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ แสดงว่าแบบฝึกทักษะนี้ทำให้นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนดีขึ้น

การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยแสดงว่า

๑. ค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบปรนัย อยู่ในระดับปานกลาง ค่อนข้างต่ำ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีหลายข้อที่ยากเกินไป ส่วนค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบอัตนัยอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้เนื่องจากได้วางเกณฑ์ในการตรวจไว้อย่างละเอียดชัดเจน และใช้ผู้ตรวจ ๒ คน

๒. ความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการเขียนร้อยกรองของนักเรียน หลังการเขียนจากแบบฝึกทักษะที่ขึ้นกว่าเดิม นั่นคือ การเขียนจากแบบฝึกทักษะนี้ช่วย พัฒนาความรู้และความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนได้มากพอสมควร

เมื่อพิจารณาจากผลงานของนักเรียน จากแบบสอบ สรุปได้ดังนี้

ก. ก่อนการเขียนจากแบบฝึกทักษะ ความคิดและจินตนาการของนักเรียน ส่วนใหญ่คล้าย ๆ กัน คือ มักกล่าวถึงความออกซายาก โหยหิว ความยากจน ความรักของแม่-ลูก สงคราม การล้าสมัยความคิดของนักเรียนมักขาดตอน แต่หลังจากเรียน นักเรียนเสนอความคิดได้ที่น่าสนใจยิ่งขึ้น การล้าสมัยความคิดก็ดีขึ้น

ข. รูปแบบและฉันทลักษณ์ ก่อนการเขียนนักเรียนส่วนใหญ่นิยมเขียนกลอนแปด และพยายามให้มีสัมผัสในแทบทุกวรรค การสัมผัสบางครั้งจึงใช้คำไม่ถูกต้อง และบางคน ก็เขียนไม่ครบตามจำนวนที่กำหนด เพราะห่วงในเรื่องฉันทลักษณ์ แต่หลังจากเรียน นักเรียนเปลี่ยนแปลงรูปแบบเป็นกลอนหก และกาพย์ยานี มากยิ่งขึ้น สัมผัสในไม่เคร่งครัดเหมือนเดิม สามารถเขียนครบตามจำนวนที่กำหนด

ค. การใช้ภาษา ก่อนการเขียน นักเรียนส่วนใหญ่มักใช้คำที่ไม่ค่อยเรียบร้อย อารมณ์ ไม่เกิดภาพ ไม่เกิดเสียง การสะกดการันต์ก็มีผิดบ้างเล็กน้อย แต่หลังจากเรียน นักเรียนมีพัฒนาการในการใช้ภาษาดีขึ้น

ผลงานจากแบบสอบ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนทุกคนสามารถเขียนได้ในเวลาอันจำกัด บางคนเขียนได้อยู่ในเกณฑ์ดี สอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่า ทุกคนมีความคิดสร้างสรรค์ หากได้รับการฝึกฝน ได้มีโอกาส ก็จะสามารถแสดงความคิดนั้นออกมาในรูปแบบต่าง ๆ

จากการสังเกตงานเขียนของนักเรียนโดยส่วนรวม สรุปได้ว่า นักเรียนสามารถสร้างสรรค์งานเขียนของตนเองได้ แม้งานเขียนนั้นจะยังไม่อยู่ในขั้นดี แต่ก็แสดงถึงการรู้จักคิด และมีความกล้าในการแสดงออก นักเรียนบางคนแสดงความเป็น "กวี" หากได้รับการส่งเสริมสนับสนุน และฝึกฝนมากกว่านี้ ก็คงสามารถพัฒนาตนเองในเรื่องการเขียนร้อยกรองให้ดีขึ้นได้

๓. ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นครั้งนี้ ได้ผลตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้

อย่างไรก็ตาม การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยก็ได้พบปัญหาบางอย่าง ซึ่งสมควรนำมากล่าวไว้ ณ ที่นี้ คือ

๑. เวลาที่ใช้ในการทดลอง เป็นระยะปลายภาคการศึกษา นักเรียนจวนจะสอบปลายปี โรงเรียนบางแห่งไม่อาจให้ความร่วมมือในการทดลองได้ ส่วนนักเรียนบางคนคิดว่า การทดลองนี้ไม่มีผลต่อการสอบ ไม่มีคะแนนให้จึงไม่ค่อยสนใจเท่าที่ควร เพราะห่วงเรื่องการอ่านหนังสือเตรียมสอบมากกว่า

๒. ระยะเวลาแต่ละคาบที่ใช้ในการทดลอง ได้กำหนดในแบบฝึกทักษะ คาบละ ๒ ชั่วโมง ซึ่งจะเป็นการเรียนเนื้อหา และทำแบบฝึกหัดทันที แต่ตารางสอนของโรงเรียนได้จัดแยกเป็น ๒ คาบ คาบละ ๕๐ นาที ไม่ติดต่อกัน นักเรียนจึงได้เรียนเนื้อหาวันหนึ่ง และทำแบบฝึกอีกวันหนึ่ง บางคนขาดเรียนในวันที่เรียนเนื้อหา และมาเรียนในวันที่ทำแบบฝึกหัด จึงมักเกิดความสงสัยไม่เข้าใจ และทำได้ไม่ดีเท่าที่ควร

๓. เนื้อหาของแบบฝึกทักษะ เป็นบทร้อยกรองร่วมสมัย แต่นักเรียนบางคนไม่รู้จัก ไม่เคยอ่านบทร้อยกรองเหล่านี้มาก่อนเลย ความชอบ ความสนใจในเรื่องร้อยกรองของนักเรียนมีน้อย การให้เรียนแต่เรื่องร้อยกรอง จึงทำให้นักเรียนเบื่อหน่าย ไม่อยากเรียน

๔. นักเรียนไม่เคยชินกับการเรียนที่มีการทำแบบฝึกทักษะทุกหน่วยการเรียน บางคนจึงบ่นว่ามีแบบฝึกหัดให้ทำมากเกินไป และไม่ตั้งใจทำเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะ

๑. ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา

๑.๑ ผู้วิจัยควรวางแผนเตรียมการทดลองสอนในช่วงเวลาที่เหมาะสม เช่น ระยะต้นเทอมการศึกษา เพื่อทางโรงเรียนจะได้จัดเวลาสอนได้ตามต้องการ และถ้าหากเป็นไปได้ ควรติดต่อขอทดลองสอนในเนื้อหาวิชานั้น ๆ เพื่อทางโรงเรียน

จะได้ละเนื้อหานั้นไว้ ไม่เป็นการเสียเวลา ทั้งการสอนของผู้วิจัยจะได้มีผลโดยตรงต่อนักเรียน ทำให้นักเรียนตั้งใจเรียน

๑.๒ โรงเรียนส่วนมากจัดการการสอนแยกเนื้อหารายวิชา ครั้งละ ๑ คาบ ผู้วิจัยควรติดต่อสอบถามให้ทราบว่าทางโรงเรียนจะยืดหยุ่นเวลาให้เรียนรวมกันครั้งละ ๒ คาบ ได้หรือไม่ หากไม่ได้ ผู้วิจัยควรคัดแปลงยืดหยุ่นเนื้อหา และแบบฝึกในแบบฝึกทักษะให้เหมาะสมกับเวลา

๑.๓ ผู้วิจัยควรปลุกความสนใจของนักเรียนในเรื่องร้อยกรองร่วมสมัย โดยใช้สื่อการสอนช่วย เช่น เพ็ญการอ่านบทร้อยกรอง ภาพและข่าวการอ่านบทร้อยกรองร่วมสมัยตามสถาบันต่าง ๆ ประวัติและผลงานของนักเขียนบทร้อยกรองร่วมสมัย ตลอดจนนิตยสาร วารสารต่าง ๆ ที่เปิดคอลัมน์ร้อยกรอง ให้ผู้สนใจส่งผลงานไป ผลงานที่ไต่ล้งพิมพ์มีรางวัลให้ตามคุณค่า ฯลฯ สิ่งเหล่านี้ อาจทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น สนใจในเรื่องร้อยกรองมากขึ้น

๑.๔ ผู้วิจัยควรชี้แจงถึงเรื่องการทำแบบฝึกทุกหน่วยการเรียนรู้ อธิบายถึงประโยชน์ของการฝึกฝนตนเองด้วยการทำบ่อย ๆ เนื่องจากภาษาไทยเป็นวิชาทักษะนักเรียนจึงควรได้ฝึกมาก ๆ ทั้งการพูด การฟัง การอ่าน การเขียน

๒. ข้อเสนอแนะสำหรับครู

๒.๑ ในการสอนการเขียน ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดอย่างเสรี ไม่ควรจำกัดขอบเขตของความคิด ตลอดจนรูปแบบ เพราะถ้าหากบังคับในเรื่องรูปแบบแล้ว ทำให้เด็กเกิดความกลัว ระวังตัวมากเกินไป ไม่กล้าที่จะแสดงความคิด เนื่องจากกลัวผิดรูปแบบ เมื่อเด็กกล้าแสดงความคิดแล้ว ผู้สอนจึงค่อยชี้แจงถึงรูปแบบที่เหมาะสม เพื่อเด็กจะได้แสดงความคิดตามรูปแบบนั้น หรือพัฒนารูปแบบเดิมให้เป็นแบบฉบับของตนเอง

๒.๒ ผู้สอนควรส่งเสริมให้เด็กหาความคิดจากแหล่งต่าง ๆ เช่น จาก การฟัง การอ่าน การพูด และพยายามฝึกฝนทักษะเหล่านี้บ่อย ๆ ไม่ควรจำกัดเนื้อหาการสอนทักษะเหล่านี้ เพียงแค่ตำราเท่านั้น

๒.๓ การสอนภาษาไทย ผู้สอนควรเลือกหาวิธีสอนหลาย ๆ แบบมาใช้ โดยพิจารณาเลือกวิธีสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา และจุดมุ่งหมายของบทเรียนนั้นเป็นเกณฑ์

๒.๔ การสอนภาษาไทย ควรใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา โดยผู้สอนควรร่วมมือกับฝ่ายโสตทัศนศึกษา หรือฝ่ายศิลปศึกษา ในการสร้างสื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพ

๒.๕ ควรมีโครงการสร้างแบบฝึกทักษะต่าง ๆ ทั้งทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ในเนื้อหาเรื่องต่าง ๆ เพื่อเป็นการฝึกฝนทักษะการใช้ภาษาของนักเรียน

๒.๖ ผู้สอนควรศึกษากลวิธีการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ในรูปแบบอื่น ๆ ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้น่าสนใจ

๓. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

๓.๑ แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการทดลองครั้งนี้ ควรจะมีผู้นำไปทดลองกับนักเรียนกลุ่มอื่นบ้าง หรืออาจนำไปปรับปรุงเป็นแบบฝึกทักษะสำหรับนักเรียนระดับอื่น ๆ นอกเหนือไปจากระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๔

๓.๒ ควรนำแบบฝึกทักษะการเขียนที่สร้างขึ้นไปทดลองสอนเปรียบเทียบกับการเรียนการสอนวิธีอื่น เช่น การสอนตามหลักเกณฑ์เดิม การสอนด้วยบทเรียนแบบโปรแกรม การสอนโดยใช้ศูนย์การเรียน

๓.๓ ควรมีการนำผลงานของนักเขียนบทร้อยกรองร่วมสมัยคนอื่น ๆ มาใช้เป็นแบบฉบับบ้าง เพื่อนักเรียนจะได้สังเกตแนวความคิด รูปแบบ การใช้คำที่แตกต่างกัน ตลอดจนได้มองเห็นจุดเด่น และจุดบกพร่องของร้อยกรองบางเรื่อง

๓.๔ ควรมีการสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ในรูปแบบอื่น ๆ บ้าง เช่น การเขียนบทความ นิทาน เรื่องสั้น หรือ โคลง ฉันท์ าลา

๓.๕ ควรมีการศึกษาในเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์คำร้อยกรองของนักเรียนในระดับอื่น ๆ ด้วย

๓.๖ การศึกษาความคิดเห็นของครูภาษาไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลาย ตลอดจนศึกษานิเทศก์สายวิชาภาษาไทย ที่มีต่อแบบฝึกทักษะการเขียนเชิง
สร้างสรรค์นี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย